

Akwụkwọ Daniel—Nọmba Iri Asaa na Abụọ

Njikọta Amụma: Site n'Ikeewa Israel Oge Ochie ruo na Ọgwụgwụ United States

Jeff Pippenger
2024-02-05

Ihe akaebe nke nnupu isi Jeroboam bụkwa akụkọ nkewa Izrel oge ochie ibụ mba abụọ. A maara alaeze ugwu, nke e guzobere site n'eziri na ulọ iri, dika Izrel, ma o bu mgbe ufodu Ifrem, ebe a maara alaeze ndida dika Juda. N'oge Ezikiel, alaeze ahụ abuwori alaeze abụọ kemgbe otutu afọ, ma n'isi nke iri ato na asaa, e nyere Ezikiel amuma nke na-akowa na alaeze abụọ ahụ ga-abukwa ozọ otu mba. E mezuru amuma ahụ n'akụkọ mmalite nke anụ ohia nke uwa (United States), a na-emekwa ya nke ikpeazu n'ogwugwu United States, n'ihina na Jizos na-eji mgbe niile njedebe nke ihe atuputa, ya na mmalite nke ihe.

Nnupuisi nke Jeroboam n'oge e kewara Izrel ibụ alaeze abụọ, na-anochi anya nnupuisi n'mmalite nke United States, ma kwa n'ogwugwu nke United States. Nnupuisi ahụ di na mmalite na n'ogwugwu nke United States gunyere ijikota alaeze abụọ. Mkpughe isi nke iri na asato, dika e si ugboro ugboro kpoo ya site n'akwukwo nke Sister White n'ime isiokwu ndi a, na-anochi anya oku abuo nye uka di iche iche. Mba abuo ahụ a na-ejikota n'oge awa nke nsogbu iwu Sunday bu puku mmadu nari otu na iri anọ na anọ, na igwe aturu ozọ nke Chineke nke ka no na Babylon.

Mba abuo ahụ jikotara n'akukọ ihe mere eme nke ndi Millerite bu Juda na Ephraim. E jikotara ha mgbe onuma nke o bula megide alaeze abuo ahụ n'otu n'otu kwusiri na 1798, ma mesia na 1844. Okwu ahụ, "ozokwa," di n'isi nke iri ato na asaa nke Ezekiel, na-eme ka anyi nwee ike imara n'ezie na nke a bu etu e si etinye ya n'oru. Okwu ahụ, "ozokwa," putara itinye ozi na-esote "ozokwa" n'elu ozi ahụ bu uzọ tupu okwu ahụ, "ozokwa."

Okwu nke Onyenwe anyi biakwutere m ozọ, si, Ozokwa, gi nwa nke mmadu, were otu mkpara, dee n'elu ya, Maka Juda, na maka umu Izrel ndi ya na ha jikoro aka: emesia were mkpara ozọ, dee n'elu ya, Maka Josef, mkpara Ifrem, na maka ulo Izrel niile ndi ya na ha jikoro aka: Jikota ha, otu na ibe ya, ka ha buru otu mkpara; ha ga-abukwa otu n'aka gi. Ezikiel 37:15-17.

Ezikiel na-etinye ukpuru amuma nke ikwughachi ma gbasaa n'oru mgbe o na-asị, "ozokwa." Ezikiel ga-ewere osisi abuo, otu maka Juda, otu kwa maka Ephraim, werekwa amuma ahụ e jiri osisi abuo ahụ kowaa tnye ya n'elu amuma gara aga. Ihe osise amuma gara aga bidoro n'amaokwu mbu mgbe e buru Ezikiel gaa na ndagwurugwu okpukpu nwuru anwu akoro akoro.

Aka nke Onyenwe anyi dikwasiri m, o wee kpoputa m n'ime Mmuo nke Onyenwe anyi, debe m n'etiti ndagwurugwu nke juputara n'okpukpu. O mekwara ka m gagharia ha gburugburu: ma, lee, ha di nnoo otutu n'ime ndagwurugwu ahụ ghere oghe; ma, lee, ha akorola nke ukwu. O wee si m, Nwa nke mmadu, okpukpu ndi a ha puru idi ndu? M wee zaa, O Onyenwe anyi Chineke, o bu gi maara. O wee sikwa m ozọ, Kwuo amuma n'ebe okpukpu ndi a no, si ha, Unu okpukpu akoro, nu okwu nke Onyenwe anyi. Otú a ka Onyenwe anyi Chineke kwuru banyere

okpukpu ndi a; Lee, aga m eme ka ume bata n'ime unu, unu ga-adikwa ndu: Aga m etinye akwara n'ahu unu, mee ka anu ahụ pụta n'elu unu, kpuchie unu akpukpo anu, tinye ume n'ime unu, unu ga-adikwa ndu; unu ga-amatakwa na abụ m Onyenwe anyi. Ya mere, ekwuru m amuma dika e nyere m iwu: ma ka m na-ekwu amuma, e nwere ụda, ma, lee, mkpotu jijiji, okpukpu ndi ahụ wee zukota, okpukpu jikota n'okpukpu ibe ya. Mgbe m lere anya, lee, akwara na anu ahụ pụtara n'elu ha, akpukpo anu wee kpuchie ha n'elu: ma ume adighi n'ime ha. Mgbe ahụ, o siri m, Kwuo amuma nye ifufe, kwuo amuma, nwa nke mmadu, si ifufe ahụ, Otú a ka Onyenwe anyi Chineke kwuru; Si n'ifufe anọ ahụ bịa, O ume, kubie ume n'elu ndi a e gburu egbu, ka ha di ndu. Ya mere, ekwuru m amuma dika o nyere m iwu, ume ahụ wee bata n'ime ha, ha wee di ndu, guzo n'ukwu ha, buru ndi agha di ukwu nke ukwu. O wee si m, Nwa nke mmadu, okpukpu ndi a bu ulo Izrel dum: lee, ha na-asi, Okpukpu anyi akorola, olileanya anyi alala n'iyi: e bipula anyi iche iche. Ya mere, kwuo amuma, si ha, Otú a ka Onyenwe anyi Chineke kwuru; Lee, O ndi m, aga m emeghe ili unu, mee ka unu si n'ili unu bilie, kpobatakwa unu n'ala Izrel. Unu ga-amatakwa na abụ m Onyenwe anyi, mgbe m meghechara ili unu, O ndi m, mee ka unu si n'ili unu bilie, Tinyekwa Mmuo m n'ime unu, unu ga-adikwa ndu, etinyekwa m unu n'ala nke unu: mgbe ahụ, unu ga-ama na m bu Onyenwe anyi ekwuwo ya, meekwa ya, ka Onyenwe anyi kwuru. Ezekiel 37:1-14.

Site ná mmalite nke isiokwu ndi a, anyi egosila na ndagwurugwu okpukpu nwuru anwu na-anochi anya ndi Chineke n'ubochi ikpeazu, nakwa na ozi nke ifufe anọ nke na-eme ka ha guzo n'ukwu ha dika agha di ike, bu ozi Mkpu Etiti Abali nke na-akowa Alakuba nke Ahuhu nke ato. Sister White na-akowa okpukpu ndi ahụ dika ndi Chineke.

“Anam edobe mkpisiende m ala, bulie mkpuruobi m elu n'ekpere, ka Onyenwe anyi fee ume n'elu ndi Ya ndi laghachiri azu, ndi di ka okpukpu akoro, ka ha wee diri ndu.” General Conference Bulletin, February 4, 1893.

Anyi egosila n'isiokwu ndi gara aga na ozi amuma ahụ nke kporo July 18, 2020, bu ihe hierie uzọ, nakwa na nkwusa ugha ahụ kara akara mbata nke nkuda-mmuo mbu na oge ikwusitu n'ilu umu agboghọ iri ahụ. O bu ezie na nkwusa nke oge ziri ezi n'oge ndi Millerite, mgbe 1844 gasiri, agaghikwa enwe ozi ozọ a ga-adabere n'oge. Mgbe Future for America mere nkwusa nke July 18, 2020, ha laghachiri azu n'akuko ihe mere eme ebe anabataro nkwusa nke oge, ma n'ime ime otu ahụ ha mehiewo, e wee gbuo ha n'okporo ama nke nnukwu obodo ahụ nke Mkpu ghe isi nke iri na otu. N'ibu ndi nwuru anwu n'okporo ama ahụ, ha wee buru ndi kwesiri ikpogiteghachi n'onwu, dika ndi ama abuo ahụ siri di mgbe ubochi ato na okara gachara.

“Okpukpu ndi ahụ akoro akoro kwesiri ka Mmuo Nso nke Chineke kuo ha ume, ka ha wee banye n'oru, dika site n'mbilite n'onwu sitere n'etiti ndi nwuru anwu.” Bible Training School, December 1, 1903.

N'isiokwu ndi gara aga, anyi egosila na ozi nke ifufe anọ nke na-eme ka ndi ama abuo bilie n'onwu, bu ozi nke Alakuba nke Ahuhu nke ato, nakwa na ozi ahụ bu ozi Mkpu Etiti Abali nke ubochi ikpeazu. Ezekiel na-ekwu, “ozokwa,” ma site n'ime otu ahụ, o kwara na n'oge akuko ihe mere eme nke na-egosi mgbasa nke Mkpu Etiti Abali, a ga-ejikota mkpanaka abuo, otu nke a nochiri anya ya dika Ifrem na otu dika Juda, ha wee buru otu mba. Ilu nke umu agboghọ iri ahụ

na-emezu n'ubochi ikpeazu, "ruo n'akwukwo ozi ya kpomkwem," dika e mezuru ya n'akuko ihe mere eme nke ndi Miller. N'oge a mezuru Mkpu Etiti Abali n'akuko ihe mere eme ndi Miller, ma ozokwa na mmezu nke ubochi ikpeazu, "mkpanaka abuo" ejikotala ma a ga-ejikota ha onu.

Osisi abuo ahụ nochiri anya alaeze ugwu (Ifrem) na alaeze ndida (Juda) nke Izrel oge ochie. Anyi egosikwala na E jiri Ilaija mee ka e gosiputa William Miller, nakwa na n'ime afo ato na okara nke ukọ mmiri ozuzo, Ilaija gara n'ulo nwanyi di ya nwuru nke Zarefat.

Okwu nke Onyenwe anyi wee biakwute ya, si, Bilie, gaa Zarefat, nke di n'okpuru Zaidon, biri n'ebe ahụ: lee, enyewo m nwanyi di ya nwuru no n'ebe ahụ iwu ka o lekota gi. Ya mere, o biliri gaa Zarefat. Ma mgbe o biarutere n'onu uzọ ama obodo ahụ, lee, nwanyi ahụ di ya nwuru no ebe ahụ na-achikota nkụ: o wee kpoo ya, si, Biko, butere m ntakiri mmiri n'ime ite, ka m nuo. Ma ka o na-aga iwetara ya ya, o wee kpookwa ya, si, Biko, butere m iberibe achicha nta n'aka gi. O wee si, Dika Onyenwe anyi Chineke gi di ndu, enweghi m achicha, kama o bu naani otu nju aka ntụ oka n'ime ite, na ntakiri mmanu n'ime karama: ma, lee, ana m achikota nkụ abuo, ka m wee banye dozie ya maka m na nwa m nwoke, ka anyi rie ya, nwuo. Elaija wee si ya, Atula egwu; gaa mee di ka i kwuru: ma buru uzọ siere m n'ime ya obere achicha, wetara m ya, emesia meere onwe gi na nwa gi nwoke. N'ihu na otu a ka Onyenwe anyi Chineke nke Izrel kwuru, Ite ntụ oka ahụ agaghị ata, mmanu di n'ime karama ahụ agaghị ada, ruo ubochi Onyenwe anyi ga-ezite mmiri ozuzo n'elu uwa. O wee gaa mee dika okwu Elaija siri di: ya na ya, na ulọ ya, wee rie nri otutu ubochi. 1 Ndi Eze 17:8-15.

"Otutu ubochi" ahụ e kwuru n'akuku Akwukwo Nso ahụ bu afo ato na okara ahụ Ehab ji choo Ilaija, ma o nochiri anya afo puku abuo na nari isii na iri isii nke mkpagbu nke ochichi papa. Banyere "otutu ubochi" nke mkpagbu nke ochichi papa, Jisos kwuru:

Ma o buru na emeghi ka ubochi ndi ahụ di mkpumkpu, a gaghị azoputa anu ahụ o bula: ma n'ihu ndi a hoputara, a ga-eme ka ubochi ndi ahụ di mkpumkpu. Matiu 24:22.

Nwanneanyi White kpomkwem kowara na nkwaputa Jisos banyere "ubochi ndi ahụ" bu oge mkpagbu nke ndi popu.

"Mkpagbu a na-akpagbu nzuko ahụ agaghị n'ihu n'ime oge dum nke afo 1260 ahụ. Chineke, n'ebere Ya n'ebe ndi Ya no, mere ka oge ule ha nke oku ahụ di mkpumkpu. Mgbe O na-ebu amuma banyere 'oke mkpagbu' ga-adakwasị nzuko ahụ, Onye Nzoputa kwuru, si: 'O buru na emeghi ka ubochi ndi ahụ di mkpumkpu, a gaghị azoputa anu ahụ obula: ma n'ihu ndi a hoputara, a ga-eme ka ubochi ndi ahụ di mkpumkpu.' Matiu 24:22. Site n'ike mmetuta nke Ndozighari ahụ, e mere ka mkpagbu ahụ kwusi tupu 1798." The Great Controversy, 266, 267.

"Otutu ubochi" ndi ahụ nwanyi di ya nwuru ji zulite Ilaija, bukwa "otutu ubochi" nke mkpagbu ochichi pope Daniel kporo aha.

Ndi ahụ nwere nghota n'etiti ndi mmadu ga-akuziri otutu ndi; ma ha ga-ada site n'mma-agma, na n'ire-oku, na n'ido n'agma, na n'ipunara ihe, otutu ubochi. Ma mgbe ha ga-ada, a ga-eji obere enyemaka nyere ha aka: ma otutu ndi ga-esoro ha soro site n'okwu ire utu. Ma ufodu n'ime ndi nwere nghota ga-ada, iji nwalee ha, na iji sachapu ha, na ime ka ha di ocha, ruo mgbe oge ogwugwu ga-abia: n'ihu na o ka diri maka oge a kara aka. Daniel 11:33-35.

“Oge ọgwugwu,” nke bukwa “oge a kara aka” n’amaokwu ndi ahụ, bu afọ 1798, ma o kporo njedebe nke mkpagbu nke ndi popu, dika e si buru ihe atụ ya n’oge Elaija noro na nwanyi di ya nwuru nke Zarefat. N’akuko ahụ, nwanyi di ya nwuru ahụ, nke na-anochite anya uka na-alubeghi di, ka a kporo uka no n’ozara n’isi nke iri na abuo nke akwukwo Mkpughe. O no na-achikota osisi abuo, o bughị otu osisi ma o bu osisi iri, kama osisi abuo. Ezikiel ga-ewere osisi abuo, otu maka alaeze ugwu nke Izrel na otu maka alaeze ndida nke Izrel, ma jikota ha onu ka ha buru otu osisi. A gbasasiwo alaeze abuo ahụ abuo ruo afọ puku abuo na nari ise na iri abuo, ma nkwa Chineke bu na O ga-achikota ha. Nwanyi ahụ no na-achikota osisi abuo ahụ a ga-ejikota onu, ma o na-eme nke a “ruo ubochi ahụ Jehova zitere mmiri ozuzo n’elu uwa.”

Ubochi ahụ mgbe Onyenwe anyi zitere “mmiri ozuzo” na-akowaputa Mkpu Etiti Abali nke akuko ihe mere eme ndi Millerite, nke rutere na njedebe ya n’October 22, 1844, mgbe Ozi nke Ogbugba-ndu ahụ bjara n’ulo nsọ ahụ na mberede, nke O wulitere site n’afọ 1798 (njedebe nke iwe mbu), ruo n’October 22, 1844 (njedebe nke iwe ikpeazu). N’oge ahụ, ozi Mkpu Etiti Abali, nke e sere n’ihe atụ Ezekiel banyere ndagwurugwu okpukpu, mezuru, mgbe e jikotara mkpara abuo nke alaeze ugwu na ndida ka ha buru otu mba, nwere otu eze, n’ihi na n’October 22, 1844, Kraist bjara n’ihu Nna ma nata alaeze.

“Obibia nke Kraist dika Onye Nnukwu Nchujà anyi n’Ebe Kachasi Nso, maka ime ka ebe nso di ocha, nke e gosiri na Daniel 8:14; obibia nke Nwa nke mmadu n’ihu Onye Ochie nke Ubochi, dika e si kowaa ya na Daniel 7:13; na obibia nke Onyenwe anyi n’ulo nsọ Ya, nke Malakai buru amuma banyere ya, bu nkowa nke otu ihe omume ahụ; a na-anochikwa ya anya site n’obibia nke nwoke na-alu nwanyi oheru n’oriri alumi na nwunye, dika Kraist kowara ya n’ilu umu agboghọ iri ahụ, nke Matiu 25.” The Great Controversy, 426.

Kraist natara alaeze n’ubochi Oktoba 22, 1844, di ka e gosiri n’akwukwo Daniel.

Ahuru m n’ohu nile nke abali, ma, lee, otu onye yiri Nwa nke mmadu ji igwe ojii nke eluigwe bja, o wee bjakwute Onye Ochie nke ubochi, ha wee duru ya nso n’ihu Ya. E wee nye ya ochichi, na ebube, na alaeze, ka mmadu nile, mba nile, na asusu nile wee fee ya: ochichi ya bu ochichi ebighi ebi, nke na-agaghi agabiga agabiga, alaeze ya kwa bu nke a na-agaghi emebi emebi. Daniel 7:13, 14.

Mgbe a jikotara mkpara abuo nke Ezikiel onu, ha nwere otu eze na-achi ha.

Devid, bu ohu m, ga-abukwa eze n’elu ha; ha niile ga-enwekwa otu onye-ozuzu-aturu: ha ga-ejikwa ije n’ikpe m, debe ukpuru m, meekwa ha. Ha ga-ebikwa n’ala ahụ nke m nyere Jekob, bu ohu m, ebe nna unu ha biri; ha ga-ebikwa n’ime ya, ha onwe ha, na umu ha, na umu umu ha ruo mgbe ebighi ebi: Devid, bu ohu m, ga-abukwa onye-isi ha ruo mgbe ebighi ebi. Ezikiel 37:24, 25.

Ndi amuma niile kwekoru n’otu n’otu, Eze Devid bukwa Kraist, onye bjara n’ihu Nna ahụ n’onwa Oktoba 22, 1844, ma nata alaeze nke e si n’osisi abuo ahụ, bu nke Izrel (alaeze ugwu) na Juda (alaeze ndida), chikotara onu. Ichusasi alaeze abuo ahụ kwusiri n’ime afọ iri ano na isii site n’afọ 1798 ruo 1844, dika Kraist siri bulie ulo nsọ nke e meberi emebi ma zoda n’ala. Mgbe O weliri ulo nsọ ahụ, O wee bjakwute ulo nsọ Ya ozugbo dika Onye-ozu nke Ogbugba ndu ahụ, n’imezu

Malakaj isi nke atọ. Ezikiel kwekorọ n'ezikwu ahụ, n'ih na ndị amụma niile kwekorọ n'otu n'otu.

Devid, bú odibo m, ga-abụ eze n'elu ha; ha niile ga-enwekwa otu onye ożụzụ aturụ: ha ga-ejegharikwa n'ihe m kpebiri n'ikpe, ma debe ukpuru m, ma mezu ha. Ha ga-ebikwa n'ala ahụ nke m nyere Jekob, bú odibo m, nke nna unu hà biri n'ime ya; ha ga-ebikwa n'ime ya, ha onwe ha, na umu ha, na umu umu ha ruo mgbe ebighi ebi: Devid, bú odibo m, ga-abukwa onye-isi ha ruo mgbe ebighi ebi. Ozokwa, aga m eme ha ogbugba ndu nke udo; o ga-abu ogbugba ndu ebighi ebi n'etiti m na ha: aga m edobe ha, muba ha, ma tinye ebe nsọ m n'etiti ha ruo mgbe ebighi ebi. Uloikwu m ga-adikwa n'etiti ha: ee, m ga-abu Chineke ha, ha onwe ha ga-abukwa ndi nke m. Ezekiel 37:24–27.

Ọ bụ Kraịst na-ewu ụlọ nsọ ahụ.

Gwakwa ya okwu, si, Otú a ka Jehova nke ndi agha na-ekwu, si, Leenu nwoke ahụ onye aha ya bu ALAKA; o ga-epulitekwa n'ebe nke ya, o ga-ewukwa ụlọ nsọ Jehova: o bukwa ya ga-ewu ụlọ nsọ Jehova; o ga-ebukwa ebube ahụ, o ga-anodu ala chia n'ocheeze ya; o ga-abukwa onye nchujà n'ocheeze ya: ndumodu udo ga-adikwa n'etiti ha abuo. Okpueze ndi ahụ ga-abukwara Helem, na Tobija, na Jedaia, na Hen nwa Zefanaia, ka ha buru ihe ncheta n'ulo nsọ Jehova. Ndi no n'ebe di anya ga-abia kwa wuo n'ulo nsọ Jehova, unu ga-amakwa na Jehova nke ndi agha ezitewo m unu nso. Nke a ga-emekwa, ma o buru na unu ejisie ike gee nti n'olu Jehova Chineke unu. Zekaraja 6:12–15.

Kraịst bu ALAKA ahụ, Ọ kowakwara na o buru na ha ebibie ụlọ nsọ Ya, na Ọ ga-ebuli ya n'ime ubochi atọ; nke ndi Juu zara, si, na o were afọ iri anọ na isii iwulite ụlọ nsọ ahụ.

Mgbe ahụ, ndi Juu zara, si Ya, Òlee ihe iriba-ama I na-egosi anyi, ebe I na-eme ihe ndi a? Jisọ zara, si ha, Kwatuo ụlọ nsọ a, n'ime ubochi atọ M ga-ewulikwa ya elu. Mgbe ahụ, ndi Juu siri, Afọ iri anọ na isii ka e ji wuo ụlọ nsọ a, I ga-ewulitekwa ya n'ime ubochi atọ? Jon 2:18–20.

Kraịst nọ na-ekwu okwu banyere ahụ Ya n'akuku Akwukwo Nso ahụ, ma ndi amuma niile na-ekwu kariya banyere ubochi ikpeazu kariya ubochi ndi ha biri n'ime ha. Mbilite n'onwu nke Kraịst n'ubochi nke atọ nochiri anya mbilite n'onwu nke okpuku ndi nwuru anwu n'oge ikwusa nke Mmuo Nso na Mkpu Etiti Abali. Mmiri ozuzo ahụ nke bu isiokwu nke ama Ilaija, ka e gosiputara n'oge njedebe kachasi elu nke ogu ya megide ndi amuma Bel na Ashtarot. Ọ bu mgbe ahụ ka e mere ka o doo anya na Chineke nke Ilaija bu ezi Chineke, nakwa na Ilaija bu ezi onye amuma.

Mgbe nkuda mmuo mbu ahụ biara, e gosiputara na ndi Protestant aghowo ndi amuma ugha, dika e si maa ha atu n'udi ndi amuma Baal na Ashtaroth. Mgbe ahụ ka oge ichere ahụ malitere, ma duru gaa n'ozu nke Mkpu Etiti Abali, nke duru ka Kraịst biakwute n'ulo nsọ Ya na mberede. A na-anochi anya Mkpu Etiti Abali ahụ site n'ozu Ezikiel nke na-ebuli okpuku ndi ahụ ka ha buru nnukwu agha. Ozokwa, n'oge ahụ (afọ iri anọ na isii), a ga-ejikota mkpisi abuo ahụ onu iji meputa otu mba, nke nwere otu eze.

Okwu nke Onyenwe anyị bjakwutekwara m ọzọ, si, Ọzọkwa, gi nwa nke mmadu, were otu mkpanaka, dee n'elu ya, N'ihu Juda, na n'ihu umu Izrel ndi ya na ha so: emesia were mkpanaka ọzọ, dee n'elu ya, N'ihu Josef, mkpanaka Ifrem, na n'ihu ulo Izrel nile ndi ya na ha so: jikota ha onu, otu na ibe ya, ka ha buru otu mkpanaka; ha ga-abukwa otu n'aka gi. Ma mgbe umu nke ndi gi ga-agwa gi okwu, si, I gaghị egosi anyi ihe ndi a putara? Gwa ha, Otú a ka Onyenwe Chineke kwuru; Lee, m ga-ewere mkpanaka Josef, nke di n'aka Ifrem, na ebo Izrel ndi ya na ha so, m ga-ejikokwa ha na ya, ya bu, na mkpanaka Juda, mee ka ha buru otu mkpanaka, ha ga-abukwa otu n'aka m. Mkpanaka ndi ahụ nke i dere n'elu ha ga-adikwa n'aka gi n'ihu anya ha. Gwa ha, Otú a ka Onyenwe Chineke kwuru; Lee, m ga-ewere umu Izrel n'etiti ndi mba ọzọ, ebe ha gara, m ga-achikotakwa ha n'akuku niile, durukwa ha bia n'ala nke ha: M ga-emekwa ha otu mba n'ala ahụ n'elu ugwu Izrel; otu eze ga-abukwa eze ha niile: ha agaghikwa abụ ọzọ mba abụ, a gaghikwa ekewa ha ọzọ ma oji n'ime alaeze abụ: Ha agaghikwa emeto onwe ha ọzọ site n'arusi ha, ma o bu site n'ihe aru ha, ma o bu site n'imebi iwu ha o bu: kama m ga-azoputa ha site n'ebe obibi ha niile, ebe ha mehiere, m ga-emekwa ka ha di ocha: otú a ka ha ga-esi buru ndi m, m ga-abukwa Chineke ha. Ezikiel 37:15–23.

Osis abuo ahụ nwanyị di ya nwuru na-achiko tupu mmiri ozuzo Ilaija eruo n'Mkpu Etiti Abali, bu alaeze ugwu na alaeze ndida nke Izrel ndi a chusasiri, ndi a ga-achikotakwa buru otu mba n'ubochi Oktoba 22, 1844, mgbe Ubochi Mkpuchi Mmehie nke ihe nnochianya ya malitere, n'ihu na nkwa ahụ bu na n'oge ahụ Chineke "ga-eme ka ha di ocha." Ime ka ha di ocha ahụ, nke na-anochite Ikpe Nnyocha, malitere n'oge ahụ. A ghaghị ighota nchikota ahụ nke osisi abuo ahụ n'ezie, n'ihu na Chineke na-eji mgbe niile mbido ihe atuputa njedebe ya.

Afo 1844 bu njedebe nke alaeze abuo nke Izrel, n'ihu na n'oge ahụ ha aghowo otu alaeze, ya bu, Izrel ime mmuo; ma site n'ebe ahụ gaa n'ihu, ha ga-adi naani otu mba. Akuko ihe mere eme ahụ ka e gosiputara site n'akuko mmalite mgbe ha ghoru mba abuo, nke bu akuko nnupuisi Jeroboam.

A ghaghikwa igosi akuko ihe mere eme nke usoro ofufe adigboroja Jeroboam n'ogwugwu alaeze ya. Nnupuisi Eron n'mmalite Izrel oge ochie, na nnupuisi Jeroboam n'mmalite alaeze ugwu ahụ, na-anochi anya nnupuisi nke 1863, ma a na-aghota 1863 nke oma naani mgbe a kpokwasirikwa n'elu 1863 ogwugwu alaeze Jeroboam, dika e si anochi anya ya site n'ijikota mkpanaka abuo ahụ. O bu mgbe ahụ ka a na-ahụ nke oma na 1863 ka e ji anochi anya ogbo nke guzobere onyinyo ekworo.

Anyi ga-aga n'ihu n'omumu a n'isiokwu na-esonu.

"Ma o bughị naani na ihe oyiyi a nke okpukpu akoro na-emetuta uwa, kama o na-emetutakwa ndi e goziri agozi site n'oke ihè; n'ihu na ha kwa di ka okpukpu mmadu nke ndagwurugwu ahụ. Ha nwere odidi nke mmadu, nhazi nke ahụ; ma ha enweghi ndu nke mmuo. Ma ilu ahụ ahapughị naani okpukpu akoro ahụ ka e jikota ha onu n'ime odidi nke mmadu; n'ihu na o zughị oke na e nwere nhata na ndakorita nke aka na ukwu na odidi ihu. Ume nke ndu aghaghị ime ka ahụ ndi ahụ di ndu, ka ha wee guzo oto, wee banye n'oru. Okpukpu ndi a na-anochi anya ulo Izrel, nzuko Chineke, olileanya nke nzuko ahukwa bu mmetuta na-eme ka mmadu di ndu nke Mmuo Nso. Onye-nwe-anyi aghaghị iku ume n'elu okpukpu akoro ahụ, ka ha wee di ndu."

“Mụọ nke Chineke, n’ike ya nke na-enye ndu, ga-adị n’ime onye ọrụ mmadu ọ bụla, ka akwara ime mmụọ na ụdọ akwara ime mmụọ ọ bụla wee na-arụ ọrụ. Enweghị Mmụọ Nso, enweghị ume nke Chineke, e nwere nkụda mmụọ nke akọ na uche na ọnwụ nke ndu ime mmụọ. Ọtụtụ ndị na-enweghị ndu ime mmụọ nwere aha ha n’akwukwọ ndekọ ụka, ma e degħi ha n’Akwukwọ nke Nwa Aturu nke Ndu. Ha puru ijiko onwe ha na ụka, ma ha ejikotaghị na Onyenwe anyi. Ha puru idi uchu n’imezu otu usoro ọrụ ụfodu, a pukwara ile ha anya dika ndi di ndu; ma otutu no n’etiti ndi ahụ ‘nwere aha na i di ndu, ma i nwuru anwu.’”

“Ọ gwula ma e nwee ezi nchehari nke mkpuruobi laghachikwute Chineke; ọ gwula ma ume ndu ahụ di mkpa nke Chineke mee ka mkpuruobi diri ndu ime mmụọ; ọ gwula ma ndi na-ekwuputa eziokwu na-achikwa onwe ha site n’ukpuru sitere n’eluigwe, a mubeghi ha site n’ime mkpuru ahụ na-adighi ere ure nke na-adị ndu ma na-anogide ruo mgbe ebighi ebi. Ọ gwula ma ha atukwasị ezi omume nke Kraist obi dika naani nchebe ha; ọ gwula ma ha nomie agwa Ya, ruokwa ọrụ n’ime mmụọ Ya, ha gba otu, ha eyighi uwe mwuda nke ezi omume Ya. A na-emekari ka ndi nwuru anwu yie ndi di ndu; n’ihi na ndi na-aruputa ihe ha na-akpo nzoputa dika echiche nke aka ha si di, enweghi Chineke na-arụ ọrụ n’ime ha ime ihe na icho ime ihe dika ezi ochicho Ya si di.”

“A na-anochi anya otu a nke oma site n’ndagwurugwu okpukpu akoro ahụ Ezikiel huru n’ohu.” Review and Herald, Jenuwari 17, 1893.